

Lærevejledning

Før du går i gang

Undervisningsmaterialet er designet til anvendelse i et lineært forløb, delt op i tre elementer:

- Del 1 - Skolen
- Del 2 - På besøg
- Del 3 - Dit hjem.

Alle elementer er tænkt sammen som en helhed, der sikrer emnets formål og faglige mål. Alternativt kan du vælge at plukke elementer ud, som passer ind i din undervisning i forhold til tid og fordybelse. Materialet består af et digitalt univers hvor fakta og videnselementer er koblet sammen. Disse gennemgås af en speaker. Der stilles spørgsmål undervejs, som er udviklet til at inddrage elevernes medbestemmelse over undervisningsforløbet. Det skaber et flow og bidrager til aktiv læringsdeltagelse. Når speakereren har stillet et spørgsmål, er der tid til refleksion/diskussion og debat i klassen. Du skal som lærer aktivt tænde for playknappen, når undervisningen skal fortsætte. Det er en fordel at orientere sig på sitet inden forløbet påbegyndes. Alle elever skal koble på Ipad, android tablet eller smartphone, som giver adgang til at løse quizopgaverne undervejs. Quizopgaverne er tænkt som et dialogværktøj og flere af spørgsmålene kan have flere rigtige svar. Spørgsmålene er tænkt som et redskab til at samle klassen og dele deres holdninger og viden ud fra hvad de har lært. Så snart forløbet når til et quizspørgsmål skifter skærmen på telefonen/Ipaden og der kan indtastes svar. Når der ikke længere er spørgsmål skifter skærmen til pause og der kan ikke indtastes noget. Inden undervisningen starter kobler alle elever op på sitet med det viste link, herefter kan mobilen lægges væk indtil quizen starter.

Du bør printe arbejdsark samt diplom ud, inden undervisningen iværksættes i klasserummet.

Opbygning af materialet

Del 1 - Skolen.

Grundlæggende viden om vold i familien præsenteres gennem fakta og tal.

Sang - Anna David, Kun hjertet slår.

Anna David synger om den sværeste start man kan få, hvis man svigtes af dem, man bør stole på.

Sangen slår tonen an til emnet og rammen er sat. Eleverne skal i gang med et undervisningsforløb som kan være komplekst, smertefuldt og måske uforståeligt. Uanset hvilken følelse, tanke eller frustration der opstår hos den enkelte elev, kræver det en tryk base i klasserummet. Det er vigtigt, at udarbejde klasseregler for hvordan klassen i fælleskab er sammen om emnet.

- *Til orientering: teksten til sangen kan hentes i materialesamlingen.*

Fakta og tal - 22.000 børn lever med vold i familien

Eleverne præsenteres for fakta omkring børn, der udsættes for vold i familien. Refleksionsspørgsmål stilles undervejs af speaker. Dialogbaseret viden som enten kan besvares individuelt eller gruppevis.

Fakta og tal - 28.000 kvinder bliver hvert år udsat for partnervold

Eleverne præsenteres for fakta om kvinder der udsættes vold. Hvilken rolle politiet har i den sammenhæng, samt hvilken akuthjælp kvinder og børn kan få på et krisecenter. Der stilles spørgsmål af speaker, som skal besvares i plenum.

Supplement – hvad er et krisecenter

- Eleverne skal undersøge feltet krisecenter for kvinder og mænd.
Anvend nettet til at løse opgaven.

Fakta og tal – 20 % af danske børn oplever fysisk vold

Eleverne introduceres for videnskabelige undersøgelser der bliver foretaget i Danmark, målrettet børn og unges helbred, sundhed og trivsel. Undervejs stilles der spørgsmål til klassen med henblik på at afsøge kampagner der retter fokus på at bekæmpe vold i familien.

OBS: Efter udgivelsen af undervisningsmaterialet **"Er du ok? Stop vold i din verden"** har Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) foretaget en ny landsdækkende undersøgelse af hvor mange børn der oplever vold i familien. Rapporten bidrager med ny viden på feltet og viser et lille fald i antal af børn der udsættes for vold i familien, i forhold til lignende undersøgelse fra 2010.

Rapporten finder du på: www.sfi.dk

Supplement – undersøge kampagner

- Gruppeopgave. Hver gruppe præsenteres for tre forskellige kampagner der bekæmper vold i familien. (Læreropgave: find tre forskellige kampagner mod vold, søg på nettet, der er mange at vælge mellem) Anvend de samme kampagner i alle grupper. Grupperne skal diskutere og argumentere for kampagnernes værdi og virkemidler. Fremlæggelse i plenum – hvilken kampagne har størst værdi?
- Til orientering: I del 3 Hjemmet. Her skal eleverne arbejde med at skabe deres egen kampagne om vold i familien.

Fakta og tal – Et blik på vold på verdens plan

Eleverne introduceres for omfanget af vold på verdensplan. Vold sker i alle lande i verden. Det er et globalt problem som skal bekæmpes. Størstedelen af verdens lande, har forpligtet sig på at bekæmpe vold mod børn og det gælder også Danmark. Emnet vold i familien nuanceres i et bredt perspektiv, som rækker ud over Danmarks grænser.

Fakta og tal – historisk tilbageblik

Der gennemgås et kort historisk tilbageblik på vold gennem tiderne. Eleverne skal reflektere over den historiske forandring der er sket i Danmark de sidste 100 år. Der er sket en markant holdningsændring i samfundet omkring vold i nære relationer.

Supplement - film

- "Drømmen" skildrer en skoletid i 1969. Filmen illustrerer "den sorte skole", hvor fysisk og psykisk vold bruges som opdragelsesform i skolen. Alders grænse fra 11 år.

Supplement – skriftlig fremstilling

- Interview af bedsteforældre. Overskrift - Hvordan var det at gå i skole i din barndom?
- Vælg en illustration med fysisk afstraffelse. Skriv en tekst ud fra billedet.
- Udarbejd en collage med illustrationer af fysisk afstraffelse (fra gamle dage). Fremlæg i klassen.

Fakta og tal – alle børn har ret til omsorg

Eleverne får viden om børns rettigheder. Fokus på forældreansvarsloven. Hvad har børn krav på? Hvad betyder respekt? Fælles diskussion i plenum.

Fakta og tal – voldsformer

Eleverne introduceres til fem forskellige voldsformer – fysisk, psykisk, økonomisk, materiel samt seksuel vold. Der stilles refleksionsspørgsmål undervejs, som behandles i plenum.

Fakta og tal - Gruppeopgave – kategorisering af voldsformer

Hver gruppe introduceres for 28 forskellige udsagn, som skal placeres i de forskellige voldskategorier. Øvelsen bidrager til elevernes forståelse for at voldsformer ofte overlapper hinanden, og at den psykiske vold altid vil være til stede, uanset hvilken voldsform der er tale om. Opsamling i plenum.

- Til orientering: Opgaven kan hentes i materialesamlingen. Eleverne kan med fordel selv klippe udsagnene ud mens de spiller.

Supplement – hvad betyder kropssproget for omgivelserne

- Gruppeopgave: Hver gruppe skal iagttage forskellige følelser, der udtrykkes gennem kropssproget. Alle i gruppen skal på skift præsentere forskellige følelsesmæssige udtryk over for hinanden. Øvelsens formål: bevidstgøre elevens opmærksomhed på, hvordan kropssproget bliver tolket af modtageren og skaber en umiddelbar fortælling. Opsamling i plenum: Hver gruppe viser to forskellige følelsesmæssige udtryk og resten af klassen skal gætte, hvilken fortælling der er skabt.

Supplement – basale behov

- Eleverne skal lave en collage over menneskelige behov. Tag udgangspunkt i Maslows behovspyramide. Collagen fremlægges for klassen og kan derefter anvendes som udsmykning i klasserummet. Opgaven kan tage afsæt i billeder/fotos fra elevernes egen hverdag – en personlig behovspyramide. Alternativt kan der anvendes ugeblade/reklamer til formålet.

Fakta og tal - Vold i familien

Eleverne præsenteres for nuancer af vold. Vold kan forekomme i alle samfundslag og kan være usynlig for omgivelserne.

Fakta og tal - Hvad er ikke vold

En lille tegnefilm der viser; hvad er ikke vold. Filmen har fokus på forskellige handlinger som ikke kan defineres som vold. Filmen tager udgangspunkt i drengen Volmer.

Fakta og tal - Popquiz

Feedback på aktiv læringsdeltagelse. Hvor kvikke er eleverne? Har de styr på viden om vold i familien? Alle elever skal koble på sitet - klar, parat, quiz.

Del 2 - På besøg

Eleverne får indblik i forskellige voldshistorier som fortæller af tre børn, der gennem deres opvækst har levet et familieliv, der har været præget af fysisk og psykisk vold. Børnene beretter om deres oplevelser, følelser og tanker, som bidrager til en nærværende virkelighed i børnehøjde. Eleverne skal lytte til David, Emma og Jens. Børnenes bidrag fremhæver en virkelighed, der hver dag eksisterer i Danmark. Eleverne skal aktivt lytte og forholde sig til de forskellige beretninger, der udspiller sig i hjemmet og i skolen.

På besøg – børnenes historie.

Eleverne skal forholde sig til Emma, David og Jens' liv. Refleksionsspørgsmål baseret på konkrete spørgsmål, som fremmer elevernes stillingtagen til voldens kompleksitet.

På besøg – Diskussion af børnenes historie

Gruppen vælger at tage udgangspunkt i Emma, David eller Jens' historie. De skal forholde sig til forskellige dilemmaer og problemstillinger, som skal behandles indbyrdes i gruppen. Der er ingen rigtige eller forkerte svar. Opsamling i plenum.

- Til orientering: Opgaven kan hentes i materialesamlingen.

På besøg - postkassen

Eleverne skal skrive et postkort/brev til Emma, David eller Jens. Udtrykke tanker, handleanvisninger og følelser på skrift.

- Til orientering: Postkort kan hentes i materialesamlingen.

Individuel skriftlig fremstilling

- Skriftlig, selvstændig opgave, hvor eleverne får mulighed for at frembringe deres umiddelbare tanker og følelser i relation til børnenes historie. Hvad vil du fortælle Emma, David eller Jens, og hvordan vil du hjælpe dem? Opsamling i plenum: Enten oplæsning af egen besvarelse eller anonym oplæsning der varetages af læreren. Alternativt til opgaven: Udtrykke sig visuelt - hvordan hjælper du en ven.

På besøg – quiz

Feedback på aktiv læringsdeltagelse. Hvor kvikke er eleverne? Har de helt styr på Emmas, Davids og Jens' liv? Alle elever skal koble på sitet – klar, parat, quiz.

På besøg – Kampagner i fokus

Eleverne er klædt på til at udarbejde deres egen kampagne med fokus på at bekæmpe vold i familien. Med udgangspunkt i at undersøge virkemidler og reklamens værdier fra tidligere opgave skal eleverne udarbejde en kampagne, som skal være synlig på skolen.

Del 3 - Dit hjem

Eleverne introduceres til grundlæggende viden om voldens konsekvenser, som kan true barnets sundhed, trivsel og udvikling. Ingen børn skal gå alene med alvorlige problemer. Derfor denne indsigt i børns rettigheder og handleanvisninger, som er helt centralt i denne undervisningsdel.

Dit hjem – voldens konsekvenser

Eleverne introduceres til voldens konsekvenser, med et tilbageblik på hvor megen viden de allerede har opnået om emnet. Refleksionsspørgsmål stilles undervejs, med fokus på individets forsvarsmekanismer, der har indflydelse på hvordan vi hjælper andre mennesker.

Dit hjem – voldens konsekvenser i hjemmet

Hvordan opleves voldens konsekvenser i hjemmet? Et blik på voldens påvirkninger i hjemmet, hvor svigt og ensomhed er nøglebegreber. Med udgangspunkt i en fiktiv dreng, Mads, beskrives voldens konsekvenser på hjemmefronten. Dilemmas spørgsmål er centrale og drøftes individuelt eller i grupper.

Supplement - dilemmaspørgsmål

- Gruppeopgave. Eleverne præsenteres for en række dilemmaspørgsmål, som kan relateres til deres eget liv. Det bidrager til at udfordre elevernes etiske og moralske overvejelser om hvordan problemer/situationer håndteres.
- Til orientering: Opgaven kan hentes i materialesamlingen

Dit hjem – voldens konsekvenser i fritiden

Med udgangspunkt i drengen Mads beskrives voldens konsekvenser i fritiden. Det illustreres som et krydspres mellem et pusterum fra familien og løgneren, som griber ind i relationen til kammeraterne. Eleverne skal forholde sig til signaler, som er forbundet med effekten af voldens konsekvenser i fritiden.

Dit hjem – voldens konsekvenser i skolen

Eleverne får indblik i voldens konsekvenser med afsæt i Mads' dag. Her møder vi også den fiktive pige Johanne. Skolen kan ofte opleves som et frirum, hvor det er afgørende for det voldsramte barn at blive anerkendt og opnå lærerens opmærksomhed.

Opgave i plenum – signaler forbundet med vold

- I plenum laves en liste med alle voldens konsekvenser der påvirker barnets liv. Eleverne bliver opmærksomme på, hvor omfattende volden griber ind i alle sammenhænge af barnets liv.

Dit hjem – din ven kan hjælpe dig.

Et særligt spot på hvordan man er en god ven med afsæt i at diskutere hvor grænsen går i forhold til at bryde hemmeligheder. Er man en dårlig ven hvis man afslører en alvorlig hemmelighed? Eleverne skal drøfte i plenum hvad der kendetegner en god ven.

Dit hjem – din lærer kan hjælpe dig

Eleverne introduceres til hvilken rolle den enkelte lærer har i sammenhæng med børn der mistrives. Indblik i samfundets krav til fagpersoner som arbejder med børn og unge.

Gruppeopgave – hvad kendetegner en god lærer?

- Eleverne skal drøfte i mindre grupper, hvad der kendetegner en god lærer? Gruppen skal fremlægge i plenum hvilke opmærksomhedspunkter, de mener, beskriver en god lærer.

Dit hjem – kommunen kan hjælpe dig

Eleverne får indblik i kommunens rolle i forhold til vold i familien. Afsnittet har afsæt i lovgivningen hvor underretningspligten er central. Eleverne præsenteres for refleksionsspørgsmål der diskuteres i plenum eller gruppevis.

Dit hjem – politiet kan hjælpe dig

Eleverne præsenteres for politiets rolle i forhold til vold i familien. Vold er forbudt. Derfor er det politiets pligt at hjælpe alle i samfundet, der udsættes for vold.

Dit hjem – hvem kan hjælpe dig?

Eleverne har fået viden om forskellige muligheder for at få støtte og hjælp. Men hvordan forholder det sig med afsæt i elevens eget univers – hvem vil de gå til, hvis de har brug for hjælp?

Individuel skriftlig opgave

- Hvem kan hjælpe dig? Tager udgangspunkt i at få eleverne til at reflektere over, samt beskrive, hvem de vil hente hjælp og støtte hos i deres netværk hvis de oplever vold. Enten i egen familie eller i netværket.

- Til orientering: Opgaven kan hentes i materialesamlingen

Dit hjem – Gruppeopgave: Foto og rollespil

- Eleverne skal skabe et billede, som illustrerer emnet vold i familien. Anvend mobilen, kamera eller Ipad. Det færdige udtryk skal formes og skabes gennem kropsproget – brug kroppens sanser til at fremme jeres budskab. Hver gruppe præsenterer det færdige resultat.

Dit hjem – test dine forældre

En opfordring til at alle elever tester deres forældre. Hvor meget kendskab har de til emnet vold i familien? Det bidrager til at sætte emnet i spil i elevens omverden. Quizzen kan eleverne finde på *stopvold.dk*

Dit hjem - quiz

Feedback på aktiv læringsdeltagelse. Hvor kvikke er eleverne? Har de helt styr på voldens konsekvenser og på hvem, der kan hjælpe børn som er udsat for vold? Alle elever skal koble på sitet – klar, parat, quiz.

Dit hjem - diplom

Alle elever får et diplom for aktiv læringsdeltagelse.

Kilder:

www.lokk.dk

www.danmarksstatistik.dk

www.sfi.dk

www.who.int

www.kb.dk

www.unicef.dk

www.retsinformation.dk

De tre børn, der har valgt at medvirke i undervisningsmaterialet "**Er du ok? Stop vold i din verden**", er anonymiseret. Navne og geografi er ændret af hensyn til børnenes sikkerhed.

Tusind tak for deltagelse i undervisningsmaterialet!